

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 109-400, 369-690
A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 7.

bb 1. a 21. nemzetközi művészettörténeti kongresszusról nyilatkozik dr. garas klára, a szépművészeti múzeum főigazgatója - dr. vayer lajos a comitée internationale-ban

i tf/sk szb fm

1964. október 7.

stilus és hagyomány a művészetben címmel bonnban rendezték meg a 21. nemzetközi művészettörténeti kongresszust, amelyen magyarországot tizenketten képviselték. a nagyszabású tanácskozás-sorozatról, eredményeiről és tapasztalatairól dr. garas klára, a budapesti szépművészeti múzeum főigazgatója hazaérkezése után nyilatkozott az mti munkatársának:

- a bonni egyetemen tartott kongresszuson számos ország - többek között a szovjetunió, csehszlovákia, lengyelország, bulgária, románia, az ndk, anglia, franciaország, hollandia, az nszk, jugoszlávia, japán és az egyesült államok - elméleti és gyakorlati szakemberei vettek részt, összesen mintegy hat-százan. a magyar delegáció a szépművészeti múzeum, a nemzeti galéria, az iparművészeti múzeum és az elte tudományos munkatársaiból állott.

- a kongresszus 12 - különböző témával foglalkozó - szekcióban ülésezett, hat nap alatt több mint 150 előadás hangzott el; ezenkívül több plenáris ülésre is sor került. magam a stilus-történet és ikonográfia című témával foglalkozó szekció munkájában vettem részt, s a 18. századi velencei festészet ikonográfiai problémáiról tartottam előadást. tanulmányom hamarosan megjelent az akadémia művészettörténeti folyóiratában, a másik magyar felszólaló koós judit - az iparművészeti múzeum tudományos munkatársa - volt, aki a szecesszióról és annak magyarországi hatásáról értekezett.

- örömmel tapasztaltuk, hogy a magyar művészettörténetnek - elsősorban publikációink révén - világszerte jó híre van. egyébként a kongresszus valamennyi előadása hasznos tájékoztatást nyújtott az általános művészettörténeti kutatások jelenlegi helyzetéről, a napjainkban felmerült problémákról, a legújabb eredményekről. egyszersmind megismerkedhettünk a szakma legkiválóbbjainak módszereivel, felfogásával, a különböző „iskolákkal”. igen értékes és eredményes volt a tanácskozás a tudományos kapcsolatok fejlesztése szempontjából is. a fogadásokon, kirándulásokon alkalom nyílt arra, hogy a több mint félezer részvevő között sokoldalú eszmecsere, kapcsolat jöjjön létre, s ezek gyümölcsözővé váljanak.

/folyt.köv./

- 1 -

106

bb 1. /a 21. nemzetközi... 1. folyt./- szb

- elismeréssel szólhatok például arról az észak-németországi tanulmányutról is, amelynek során megismerkedhettünk többek között braunschweig, hildesheim, hannover nevezetes műemlékeivel, muzeumaival.

- a nemzetközi rendezvény szervezési tekintetben is sok tapasztalattal szolgált, amelyeket jól fel tudunk majd használni a jövő év májusában budapestben - az mta védnökségével - rendezendő „reneszansz„-konferencia előkészítésénél.

- a bonni tanácskozáson megtiszteltetés érte magyarországot: a konferenciákat szervező comitée internationale - nemzetközi bizottság - magyar tudóssal bővítette sorait, tagjává választotta dr. vayer lajos professzort, az elte művészettörténeti intézetének vezetőjét.

- a nagyjelentőségű kongresszus teljes anyagát 1965-ben angol, francia, német és olasz nyelvű évkönyvben közreadják. a következő művészettörténeti kongresszust a tervek szerint öt év múlva rendezik. /mti/

-.-

bb 2. október végén budapestben vendégszerepel a szlovák nemzeti színház operatársulata - műsoron: szvatopluk, a trubadur és a tannhäuser

1 s/tm szb fm

1964. október 7.

a magyar-csehszlovák kulturális csereegyezmény alapján ez év júniusában pozsonyban vendégszerepelt a vígszínház együttese. a vendéggjáték viszonzásaként a hónap végén ellátogat budapestre a köztársasági renddel kitüntetett szlovák nemzeti színház operatársulata. a mintegy 270 tagu együttes október 26-án érkezik budapestre, s másnap, október 27-én, kedden este mutatkozik be a budapesti közönségnek a vígszínházban. ezen az estén eugen suchon állami díjas művész háromfelvonásos zenedrámáját, a szvatoplukot adják elő. az opera szövegét a szlovák irodalmi és történelmi hagyományok felhasználásával ivan stodola, eugen suchon, jela kroméry írta. a zenedrámát 1960 március 10-én mutatták be pozsonyban. az előadást milos wasserbauer rendezte.

október 28-án verdi: a trubadur című négyfelvonásos operáját adják elő julius gyermek rendezésében. a szlovák nemzeti színház operatársulata október 29-én, csütörtökön bucsuzik a magyar közönségtől wagner tannhäuser című operájának előadásával. /mti/

- 2 -

Ar

bb 3. kórházat kapott a fővárosi állatkert

1 /kz/s ká

1964. október 7.

a fővárosi tanács rendelkezése az 1. számú - kőbányai - állatkórház szakorvosait bizta meg a fővárosi állatkert állategészségügyi szolgálatának ellátásával. az intézkedést, mint dr. anghy csaba, a fővárosi állatkert főigazgatója elmondotta, az indokolja, hogy az intézmény „gyűjteményében, található, különböző fajokhoz tartozó, s többségükben rendkívül értékes állatok korszerű egészségügyi ellátása gyakorlott specialistákat igényel. a kőbányai állatkórház szakorvosainak most lehetőségük nyílik erre a specializálódásra. fokozott hozzáértésük, a rendelkezésükre álló, minden tekintetben korszerűen felszerelt kórház magas színvonala emeli a fővárosi állatkert egészségügyi ellátását. az állatkórház szakorvosai megkezdték rendszeres tevékenységüket. /mti/

-.-

bb 4. irodalomtörténet, természettudományi lexikon - jelentős tudományos munkák az akadémiai kiadó negyedik negyedévi tervében

ms/gg/s sr

1964. október 7.

az akadémiai kiadó az év utolsó negyedében több jelentős tudományos munka első kötetét teszi le az olvasók asztalára. ilyen a magyar irodalom története című, hat kötetre tervezett nagyszabású tudományos mű, amelyet sőtér istván főszerkesztő vezetésével ismert irodalomtörténészek munkaközössége készít. régi hiányt pótol az ugyancsak hat kötetes természettudományi lexikon, amelynek főszerkesztője erdei -gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára. a hat kötet mintegy negyven-ezer címszóban ismerteti majd a természettudományok fejlődését és eredményeit. az idén az első kötet jelenik meg, amely mintegy nyolcszáz oldalon az a-tól c-ig terjedő címszavakat tartalmazza. a tudomány és emberiség című népszerű tudományos évkönyv tavalyi első kötetét idén újabb követi, amelyben 30 neves tudós számol be a tudomány legfontosabb új vívmányairól, többek között a norvég t. heyerdahl, az olasz pontecorvo, az amerikai seaborg, a francia couffignatt és a szovjet paton. a tanulmányok az atomkutatástól és a mesterséges elemektől kezdve a kibernetikán át korunk legizgalmasabb tudományos problémáival és a tudománynak az élet, a természet átalakulására gyakorolt hatásával foglalkoznak. /folyt.köv./

- 3 -

186

bb 4./ irodalomtörténet...../ 1. folyt./s

a természettudományos munkák közül érdeklődésre számíthat mátrai nézem Jolán a magyarországi fizika története a XVIII. században című munkája. Náray-Szabó István kristálykémia című könyve pedig a világon elsőnek tárgyalja rendszeresen és összefüggően az elemek és a szervetlen vegyületek kristályszerkezetét.

Jókai már összes műveinek kiadása a névtelen várral folytatódik mind kritikai, mind népszerű változatban. A Mikszáth sorozatban az elbeszélések III. kötete lát napvilágot. A Vörösmarty sorozatban a költő levelezésének minden eddiginél teljesebb gyűjteménye jelenik meg. A két kötetet brisits Frigyes rendezte sajtó alá. A Bibliotheca Hungarica Antiqua faksimile-sorozat új tagja a magyar reformáció nagy írójának, Bonnemissa Péternek énekeskönyve.

a néprajztudományt dömötör Tekla: naptári ünnepek - népi színjátszás és Solyom Ede dunai halászat című munkái képviselik.

gazdag a történettudományi termés is. Elsőként sik Endre fekete Afrika története című nagyszabású művét említhetjük. Az eredetileg francia nyelven közzétett munka első két kötete magyarul is napvilágot lát az év végéig. A diplomáciai iratok Magyarország külpolitikájából 1936-1945 című sorozat második kötetében a müncheni egyezmény létrejöttére és Magyarország 1936-1938 közötti külpolitikájára vonatkozó anyag került nyilvánosságra. A könyvet Ádám Magda rendezte sajtó alá. Horváth Zoltán teleki László című kétkötetes munkája eddig ismeretlen magyar, osztrák és lengyel levéltári anyag alapján dolgozza fel az 1861-es országgyűlésen nagy szerepet játszó határozati párt vezérének életét és tevékenységét. Szilágyi János munkásosztályunk általános műveltségi helyzete 1919-1945 között című tanulmánya első ízben nyújt átfogó képet erről a fontos témáról. Az orvostudományt Balogh Károly, Huszár György, Sugár László, a fog- és szájbetegségek megelőzéséről írt széleskörű összefoglalója képviseli.

végül a magyar szakemberképzést segíti és nagy hiányt pótol A. I. Kitov és N. A. Krinyickij elektronikus digitális számítógépek és programozás című könyve. /mti /

..-

- 4 -

ME

bb 5. pilóta-jubileum: 25 000 mezei felszállás

vid ká/sk-lm -oz

1964. október 7.

ménesi György, a repülőgépes növényvédő állomás hódmezővásárhelyen dolgozó brigádjának első pilótája érdekes jubileumot ünnepel: huszonötézerszer szállt fel a szántóföldek fölé, az idén társával, Vass Jenővel már a tél végén, februárban elkezdte a munkát, s még el sem olvadt a hó, amikor műtrágyát szórtak az őszi gabonákra. Később a kalászosok és a kukoricaföldek porozása következett, s arra is szakítottak időt, hogy berepüljék a rizstáblákat, s intsák a vízi gyomnövényeket. Jelenleg a búzaföldek őszi műtrágyázása van soron. Vass Jenő, a másodpilóta is nemso-kára jubilál: huszszedik felszállásához közeledik. /mti/

..-

bb 6. új fertői almahibridek

vid ká/sk-lm -oz

1964. október 7.

a fertői növénytermesztési és növénytermesztési kutató intézetben a bogycsüggőmészék nemességén kívüli új almafajták előállításával is foglalkoznak. Az idén öt új almahibridet jelentettek be a fajtajelölésről megelőző vizsgálatra. Az új fajtajelöltek mind bőtermők, s közülük legtöbbet ígérő a 3201-es számú őszi alma, amelynek egyik szülője a jól ismert aranyparment. Az új hibrid bővebben terem elődjénél és igen szépen színeződik. /mti/

..-

bb 7. ifjúsági foglalkoztatási és pályaválasztási tanácsadó iroda nyílik a fővárosban

i ni/lk-lm sr

1964. október 7.

a tanév kezdetével a fővárosi pályaválasztási tanács is munkához látott. A kidolgozott új munkaterv szerint egyik fontos feladat, hogy a pályaválasztási tanácsadó valamennyi iskola nevelési programjában helyet kapjon, s arra töreksszenek, hogy a tanácsadást lehetőleg orvosi véleményvel is átámasszák. A munkaügyi minisztériummal együttműködve rövidesen létrehozzák a fővárosi ifjúsági foglalkoztatási és pályaválasztási tanácsadó irodát, amelynek egyik teendője lesz az alkalmassági vizsgálatok szélesebbkörű megszervezése.

/folyt. köv./

5 -

ME

bb 7. /Ifjúsági foglalkoztatási...1.folyt./-lm

az új intézmény továbbá részletes felvilágosítást ad az iskolák pedagógusainak, tanulóinak és a szülőknek a különböző pályaválasztási és iskoláztatási kérdésekben, s gondoskodik a fiatalok elhelyezéséről is. a tanév során több új pályaválasztási kisfilmet hoznak forgalomba. az elsőt, melyiket válasszam?,, címmel rövidesen vetítik az általános iskolák felsőtagozatos tanulóinak, s az év végéig újabb két kisfilm készül el. az iskolákban osztályfőnöki órákon ismertetik a forgácsoló, öntő, kovács és más szakmákat, amelyekben évről-évre nagy nehézséget okoz az ipari tanulók toborzása. az üzemi munka iránti érdeklődés felkeltésére a művelődésügyi minisztérium az iskolaév második felében tankönyvet ad ki, amely népszerű nyelven száz szakma alapvető tudnivalóival ismerteti meg a fiatalokat./mti/

W

bb.8. száz éves asszony kiskundorozsmán

vid/tné/n/fm

1964. október 7.

a csongrád megyei kiskundorozsma községben nemrég töltötte be századik életévét özvegy turzó ferenccé. éppen három évtizede annak, hogy egyik nagy betegsége alkalmából feladták neki az utolsó kenetet. az egyházi utraváló azonban ugylátszik korai volt. azóta a falu négy plébánosának és két orvosának a temetésén vett részt. turzó néni ma is jó egészségnek örvend és szemlivel nélkül olvassa az ujságot. kitűnő az emlékezőtehetsége. századik születésnapján 62 leszármazottja - három gyermeke, 14 unokája, 33 dédunokája és 12 ükunokája - köszöntötte./mti/

bb.9. a vonaton szunkált - ötévi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/tr/n/sr

1964. október 7.

andrás károly barátaival nyiregyháza vonatra szállt, hogy vásárosnaménybe utazzék. ugyanebbe a kocsiba szállt be egy másik társaság is. szóváltás támadt közöttük, majd verekedés közben andrási károly a kupé egyik utasát zsebkésével mellbe szurta. a vonat rövidesen befutott ófehértó állomásra; az utasok intézkedésre kértek fel egy szolgálaton kívüli rendőrt, aki éppen orvosi kezeléssel jött. a verekedést kezdeményező csak vonakodva tettek eleget a rendőri felszólításnak, sőt andrási károly, amikor a lépcsőről lefelé jött, belerugott az intézkedő hatósági személy sérült, felkötött karjába.

az ügy fellebbezés folytán a legfelsőbb bíróság elé került: andrási károlyt emberölés kísérletéért és hivatalos személy elleni erőszakért öt évi szabadságvesztésre ítélté./mti/

bb.10. sakk-készlet hortobágyi figurákkal

vid/fm/n/fm

1964. október 7.

eőri szabó dezső kundi református lelkész szabadidejében fafaragással foglalkozik. egyik érdekes munkája az a sakk-készlet volt, amelynek figurái az űrhajózással kapcsolatosak. most újabb sakk-készleten dolgozik, s ennek figurái a „miniatűr hortobágy, -ot jelenítik meg: a király- a számadó-juhász, a királynő- a számadóné, de nem hiányzik a sakkasztól a bojtárlegény, a juhászkunyhó, és a pulikutya sem./mti/

8.15/-n

9.35

le

bb.11. újabb üdülőszállót kap balatonszéplak - hét szállóból alakítják ki majd a balaton legmodernebb üdülőtelepét

i sb/lk/n/vg

1964. október 7.

siófok közelében, a balatonszéplaki feltöltött parton most épül a 60 szobás nemzetközi ujságíró szálló és egy nagy étterem. a két épület tervezője Márton István építész és Kecskés István belsőépítész, a lakóterv dolgozója viszont máris újabb jelentősebb feladatot készített elő. új beruházási programtervet dolgoztak ki még egy 60 szobás üdülőszállóról, amelyet majd a nemzetközi szálló mellé telepítenek. a szállókiadó vállalat dolgozói kapják az új üdülőt. a kétemeletes épület tetején zuhanyzóval felszerelt napozót építenek és gondoskodtak a tetőterasz esti megvilágításáról is. az üdülő középső folyosójáról nyílnak az előszobával, hideg-meleg-vizes mosdóval és beépített szekrénnel ellátott kétágyas szobák. az építészek valamennyi szobához külön loggiát terveztek. az épület földszinti nagy társalgója, játéktérje és büféje pedig még a nemzetközi szállónak is díszére válna.

a tervezők érdekes megoldást javasoltak a gyermekes családok üdültetésére. a gyermekeket - az iskoláskorúakat - nem a szülőket együtt, hanem pedagógusok felügyelete mellett egy külön épületben helyezik el. a szállóval szemben, az utca másik oldalának villa-sora között építik fel a gyermeküdülőt, hogy a gyerekzsivaj ne zavarja a pihenni vágyó felnőtteket. a fiatalok 24 személyes földszintes üdülőt kapnak, amelyben mosdóval, beépített szekrénnel felszerelt négyágyas szobák állnak majd a rendelkezésükre. a szülők tehát nyugodtan vehetnek részt külön programban, mert gyermekeik nem maradnak felügyelet és ellátás nélkül, s ha kívánják, annak sincs akadálya, hogy együtt szórakozzon a család.

az új üdülő beruházási tervének jóváhagyására előreláthatóan még az idén sor kerül, s így tavaszig elkészíthetik az építkezés részletes terveit is. a terület távlati beépítési terve alapján azonban majd összesen hét modern üdülőszálló kerül erre a helyre, s így a balaton legmodernebb üdülőtelepét alakítják ki a balatonszéplaki parton. /mti/

..

bb.13. nemzetközi szakember találkozók a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézetben

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet 22.000 holdas határában kgst megbízásból különböző öntözőberendezéseket működtetnek, a kísérleti parcellák ezerein pedig kukorica- és cirok-hibridekkel, új fűfélékkel, rizsfajtákkal kísérleteznek. a tudományos munka tanulmányozására kora tavasz óta sorra érkeznek a hazai és külföldi kutatók, szakemberek szarvasra. különösen most az őszi hónapokban sűrű a vendégjárás, s néha egész nemzetközi szakember-találkozók zajlanak le. az utóbbi hónapokban egy tucat államból kétszázötvennél több tudományos kutatót, mezőgazdasági szakembert láttak vendégül. /mti/

8.45/-n

-8-

9.35/

le

bb.12. aszusodik a kadarka - naponta ötven-hatvanezer mázsa szőlőt préselnek ki bács- kiskun megyében

vid/ká/tr/n

1964. október 7.

bács-kiskun megye szőlőskertjeiben elérkezett a nagyszüret ideje. a kellemes napfényben - amely még mindig előnyösen befolyásolja a must minőségét - több ezren szedik a szőlőt. az állami pincegazdaság feldolgozói kívül több száz kis prés is üzemben van. naponta átlagosan 50.000-60.000 mázsa szőlő levét préselik ki. a bogycsók bőségesen csurog a mézédés must. a minőség is kifogástalan. töpped, aszusodik a kadarka, s cukorfoka eléri a 18-20-at.

a táncolók, hordók gyorsan telnek. az alföldi pincegazdaság felvásárló telepein naponta 25.000-30.000 hektoliter mustot vesznek át, aminek nagyrészt nyomban továbbítják a megyén kívüli pincékbe, hogy helyet tudjanak adni az ujjban érkező mustnak. /mti/

..

bb.14. öntöző szakembereket képeznek szabolcsban- felsőfoku technikai osztályt kap nyiregyháza

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

szabolcs-szatmár megyében jók az adottságok az öntözéses gazdálkodásra. négy folyó, hét csatorna, harmincegy természetes tó, ezenfelül sok ér, kisebb patak vizét használhatják fel erre a célra. a jó lehetőségekkel azonban nem éltek eléggé a termelőszövetkezetek, mert nem rendelkeztek elegendő szakemberrel. a szabolcs-szatmár megyei tanács kérésére még az idén megoldják ezt a problémát. a szarvasi felsőfoku öntözéses technikum egy osztályt kihelyez nyiregyháza. az új tanintézetben negyven érettségizett parasztfiatal szerezhethet oklevelet. /mti/

..

bb.17. német nemzetiségi együttes hajóson

vid/tné/n/fm

1964. október 7.

bács megye hajós községét nagyrészt németajkuak lakják. kulturális hagyományaik ápolására művészegyüttest alakítottak a faluban. az együttes feldolgozza és színpadra viszi a még ma is élő régi szokásokat, táncokat, dalokat. első műsorukban szerepel többek között a hagyományos fonóesték táncjátéka is. /mti/

..

8.50/-n

-9-

9.35/

le

bb 15. történelmi emlékek sétánya sátoraljaujhelyen

vid/j/m/fm

1964. október 7.

sátoraljaujhelyen - a lakosság társadalmi összefogásával - a következő három esztendőben nagyszabású parkosítási munkát végeznek. a városi tanács tervei szerint olyan ligetet és sétányt alakítanak ki, amely egyúttal idegenforgalmi látványosság lesz. a dolgozók segítségével már megkezdték a városliget építését. festői környezetben, több mint ötholdas területen rózsakerteket, sétányokat, gyermekjátsszóteret, sportpályákat és táncos - szórakozóhelyet létesítenek. a rózsaliget melletti sétányon helyezik el az egykori zemplén megyében és a városban élt történelmi nevezetességű személyek - többek között ii. rákóczi ferenc, kossuth lajos, kazinczy ferenc, esze tamás és tokaji ferenc - mellszobrát. a sétány végén művészi díszkutat építenek, amelyet esténként megvilágítanak. a park utjainak kialakításában, valamint a díszcsenjék és fák ültetésénél a lakosság már csaknem egymillió forint értékű társadalmi munkát végzett. a másik nagyobb arányú parkosítás jövőre kezdődik szárhegyen. /mti/

...-

bb 16. a kecskeméti tanyavilág lakói is részesei a művelődésnek - elkészült az alföldi város kétéves kulturális programja

vid/j/m/fm

1964. október 7.

két évre szóló kulturális programot dolgozott ki kecskeméten a városi tanács művelődési osztálya. a program készítői nagy figyelmet fordítottak a környező tanyavilág lakói kulturális igényeinek kielégítésére is. kiemelkedő jelentőségű a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából megrendezendő eseménysorozat. összegyűjtik a város és a megye két évtizedes fejlődését szemléltető dokumentációs kiállítás anyagát, amelyet két üzemben és három tanyaközpontban is bemutatnak majd. a város irodalmi színpada őrsi ferenc „a kapitány”, című, hazánk felszabadulásával foglalkozó színművét négy termelőszövetkezetben mutatja be jövő tavasszal. a tanyaközpontokban öt újabb könyvkölcsönzőt is nyitnak, s a jövő nyáron - gazdag programmal - ismét megrendezik a tanyanapokat a közös gazdaságokban.

tovább szélesítik az oktató-nevelő munkát. a város öt termelőszövetkezetében, valamint a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézetben 160 fő részvételével szőlő- és gyümölcsstermesztő szaktanfolyamot indítanak. a felnőttoztatás eredményesebbé tételére a városi művelődési ház fizika-, matematika- és irodalmi szakkört szervez. a szakkörök munkájában elsősorban a középfokú esti és levelező oktatásban résztvevő tanulókat vonják be. /mti/

...-

8.58/-n

9.45

-10-

ll

bb 18. ládatáras automata cséveadagolóval kísérleteznek a textilgyárak

i sz/lk/m/vg

1964. október 7.

a magyar pamutipar és a kőbányai textilművek néhány szövőgépén próbaképpen ládatáras automata cséveadagólót szereltek fel. a magyar textilgyárak a szövőgépeken eddig dobtáras adagolókat alkalmaztak, a dobtárnál azonban sokkal célszerűbbnek ígérkezik a nagyobb befogadóképességű ládatár, amelybe nem harminckettő, hanem kétszáz cséve fér el. a szövőgép fölé szerelt láda nemcsak tárolja, hanem önműködően adagolja is a csévet.

a textilipari kutató intézettel együttműködve folytatott kísérlet fő célja, hogy a szövőnőknek kevesebb kisegítő munkásra legyen szükségük. a dobtáras gépeknél minden huszas gépcsoport mellett külön egy-egy dolgozó látja el a csévetöltés feladatát, ha azonban majd ládatárak lesznek, a magyar pamutipar szövőüzemében a több mint ezer szövőgép cséve-ellátásához négy kisegítő is elegendő lesz.

az első kísérletek alapján a ládatár jól bevált, a könnyűipari gépalkatrészgyártó vállalatnál már megrendelték az első nagyobb sorozatot, s a jövőben ilyen segédberendezéssel akarják ellátni az összes szövőgépet. /mti/

...-

bb 20. „nagytakarítás”, a tiszalöki öntözőrendszerben

vid/ká/sk/m

1964 október 7.

a tiszalöki öntözőrendszerből több mint 110.000 holdat öntöztek ebben az esztendőben hajdu, szabolcs, békés és szolnok megye mezőgazdasági nagyüzemei, s emellett mintegy 10.000 hold halastó rendszeres vízellátását biztosították. az öntözési idény befejeztével megkezdődött az őszi „nagytakarítás”, kijavítják a zsilipeket, vízáteresztőket, a szivattyukat, műhelybe szállítják az egész nyáron át üzemelt gépeket. a kis csatornákból leengedték a vizet, s a kiszáradt medreket gyomtalanítják, tisztítják. a 100 kilométer hosszú keleti főcsatorna és fűrtrendszerének karbantartására évente 8 millió forintot költenek. /mti/

...-

9.03/-n

9.45

-11-

ll

bb.19. terveznek a tsz-ek - terveznek a családok a baranyai falvakban

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

baranya megye termelőszövetkezeteiben most készülnek az 1965-ös év ugynevezett előtervei. az előzetes számítások szerint tovább növekszik a kenyérgabona vetésterülete, mégpedig mintegy 3000 holddal. az állatállomány fejlesztése érdekében 6000 holddal több kukoricát vetnek majd a gazdaságok, mint az ideai tavaszon. a mecseki iparvidék zöldövezetében majdnem 700 holddal bővül a kertészetek területe. száz holdon telepítenek gyümölcsöt és 120 holdon szőlőt. jelentősen gyarapodik az állat- kiváltképpen a sertés- állomány. egy év alatt huszezerrel növelik majd a sertések számát. újabb hatezer holdon javítják a talajt és 3800 holddal bővül az öntözőtelepek területe. különböző építkezésekre, beruházásokra összesen 47 millió forintot fordítanak a termelőszövetkezetek.

nemcsak a szövetkezeti irodákban terveznek ezekben a napokban, hetekben, hanem a szövetkezeti gazdák otthonaiban is. a belvárdgyulai közös ut tsz példájára megyszerte elterjedt a családi tervezési forma. a mostani őszön már több mint 30.000 parasztcsalád veti papírra szándékait: mennyi munkát tud vállalni jövőre, ennek fejében mekkora jövedelemre számít, s ezt mikor és milyen formában kívánja megkapni. a közös gazdaságok messzemenően figyelembe veszik a családi tervek adatait./mti/

bb.21. tízezer földrajzi nevet gyűjtöttek össze komárom megyében

vid/j/n/fm

1964. október 7.

komárom megyében az önkéntes néprajzgyűjtők és a közreműködő „alkalmi” gyűjtők - többségében pedagógusok - 31 helységben összeírták a különféle földrajzi neveket. számba vették és térképen feltüntették az utcák, utak és dűlők hivatalos és népi elnevezéseit. több helyen a diákok is bekapcsolódtak a munkába. az esztergomi gépipari technikum fiataljai több mint ezer adatot jegyeztek fel.

a megyében már 10.000 földrajzi nevet gyűjtöttek össze. érdekesség, hogy a külterületi dűlők elnevezései között nem akad két egyforma. a nemeztiségi községekben a magyarnak megfelelő német neveket is összeírták. sok ismeretlen népmondát és babonát is feljegyeztek./mti/

9, 10/m

9.50f

- 12 -

bb.22. bővült a kecskeméti kórház

vid/tné/n/fm

1964. október 7.

bács megye legnagyobb egészségügyi intézményét, a kecskeméti kórházat tovább bővítették. átalakították a szülészeti osztályt, most pedig egy koraszülött részleget rendeznek be. korszerűsítették a műtőt is. ezenkívül - 760.000 forintos költséggel - elkészült a kórház ideggyógyászati osztályának új épülete is, amelynek nyolc kórtermében 35 beteget tudnak egyszerre kezelni./mti/

bb.24. recept szerint dolgoznak a „silókonyhák”, : 538.000 köbméter lédús takarmány készül szolnok megyében

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

szolnok megyében most van a dandárja a téli takarmány-készítésnek. a közös gazdaságoknak több mint félmillió állat átteleltetéséről kell gondoskodniok ezekben a hetekben. teljes üzem van a termelőszövetkezetek silótelepein. számos állatonként tíz köbméter takarmányt tartósítanak, s összesen 538.000 köbméter silót vermelnek el. az elmúlt évek tapasztalatai alapján kialakultak a silózási receptek. külön készítik a silót a szarvasmarha-, sertés- és baromfiállomány részére. a baromfiaknak főként kertészeti hulladékokból állítják össze a vitamindús ételmezt. a sertések részére zöldlucernát kevernek cukorgyári melléktermékekkel. a termelőszövetkezetek eddig 300 vagon nyers répaszeletet és 80 vagon melaszt használtak fel a téli takarmányok izesítésére. szecskázó gépekbe kerül a kukoricaszár jevarésze is. a fehérjében szegény kukoricaszárát karbamiddal dúsítják./mti/

bb.25. 150 ifjúsági klub bács megyében

vid/tné/n/fm

1964. október 7.

bács megyében az elmúlt években kialakult az ifjúsági klubok hálózata. a vidék falvaiban és városaiban már több mint 150 ifjúsági klub működik, s megyszerte több mint 3000 fiatal jár rendszeresen a foglalkozásokra. az őszi-téli hónapokban táncestek, társasjátékok, teadélutánok és szakköri foglalkozások nyújtanak kellemes szórakozási lehetőséget a látogatóknak. ezenkívül kulturális és irodalmi műsorokat, szellemi vetélkedőket is rendeznek ./mti/

9, 14/m

9.50f

- 13 -

bb 23. új fonónőket képeznek ki Miskolcon a folyamatos termelés bevezetéséhez

vid/lk/m/szf

1964. október 7.

A miskolci pamutfonóban új fonónők kiképzését kezdték meg. az első csoportban hatvannyolc lányt oktatnak ki a vállalat technikusai, legjobb szakmunkásai a gyűrűsfonó szakma elméleti ismeretelre és gyakorlati fogásaira. a következőkben az előfonó, keresztorsósó, valamint kártoló szakma elsajátítására szerveznek tanfolyamot. így a jövő év áprilisáig 300 munkásnővel ismeretik meg a fonás alapvető tudnivalóit. az új fonónőket a folyamatos termelés bevezetése során állítják munkába. a jövő év áprilisától fokozatosan rátérnek a folyamatos üzemeltetésre s a jelenlegi tizenhétől huszra növekszik majd a heti műszakok száma. a berendezések tökéletesebb kihasználásával az eddiginél hozzávetőlegesen hatszázharminc tonna fonállal, négy-öt millió méteráruhoz elegendő alapanyaggal - állítanak elő majd többet. az új munkarendre való áttéréssel az üzemben a hetenkénti egy helyett két munkaszüneti nap lesz, de a dolgozók keresete nem csökken. /mti/

---

bb 26. száz mezőgazdasági mérnök, technikus a Körös-vidék kisz szervezeteinek élén

vid/tné/m/fm

1964. október 7.

A Körös-vidék termelőszövetkezeteiben, állami gazdaságaiban és gépállomásain összesen 256 kisz alapszervezetben választanak vezetőséget. a kisz tisztújító közgyűlésein nagy számban vesznek részt a fiatalok, s általában fő napirendi pontként az őszi mezőgazdasági munkák jó minőségű, gyors elvégzésének problémáit vitatják meg. eleken, füzesgyarmaton, tótkomlóson, nagyszénáson és más termelőszövetkezeti községben - ahol százával dolgoznak fiatalok a közös gazdaságokban, - külön ifjúsági rakodó brigádokat alakítanak, éjszakai és vasárnapi munkát vállalnak, s az öregek és a betegek háztáji földjén is segítenek a kiszesek. említésre méltó, hogy a mezőgazdasági alapszervezetek kisz-titkárai között száz mezőgazdasági mérnök, technikus és egyéb szakember tevékenykedik. /mti/

9.25/-n

1003

-14-

le

bb 27. matematikai módszerek alkalmazásával hatásosabb lesz a mezőgazdasági beruházás

vid/ká/sk/m

1964. október 7.

A keszthelyi agrártudományi főiskola matematikai tanszékén dr. Bacskay Zoltán, egyetemi tanár és Bartos Attila egyetemi tanársegéd valamennyi magyarországi mezőgazdasági termelőszövetkezet átlagai alapján meghatározták az állóeszközök és a gazdálkodási eredmények közötti kapcsolatokat. az országos adatokat az 1960, 1961 és az 1962 évi statisztikai beszámolók alapján elemezték. a kapcsolatokat szemléltető regressziós függvényekből megállapították, hogy az állóeszközök egy százalékos gyarapítása - saját erőből, vagy a különböző állami hitelek segítségével - a termelési értéknek 1960-ban 0.65 százalékos, 1961-ben 0.72 százalékos, 1962-ben 0.81 százalékos növekedésével járt. az állóeszközök egy százalékos gyarapítása az egy dolgozó tagra eső részesedést 1960-ban 0.49 százalékkal, 1961-ben 0.71 százalékkal, 1962-ben 0.46 százalékkal növelte. Zala megye 216 termelőszövetkezetének zárszámadási adatainak összevetéséből kitűnt, hogy 1962-ben az állóeszközök egy százalékos gyarapítása a termelési értéket átlagosan 0.43 százalékkal növelte, az egy dolgozó tagra jutó évi részesedést pedig csak 0.25 százalékkal. a kisméretű hatékonyság oka az állóeszközök helytelen összetétele.

A vizsgálatok választ adnak a mezőgazdasági termelőszövetkezeti beruházások hatékonyságának mértékére, s segítségével tudatosabbá tehetik a beruházási keretek szétosztását. a kutatók eredményeiket a magyar nemzeti bank rendelkezésére bocsátották, ahol azokat a következő évi beruházás elkészítésénél már figyelembe veszik. /mti/

---

bb 28. toronyházak Kecskeméten

vid/lk/m

1964. október 7.

Néhány év múlva hat toronyház élénkíti Kecskemét épülő új lakónegyedének panorámáját. a kilencemeletes pantházak az alföldi város legmagasabb épületei lesznek. az első kohósá-lakból öntött toronyházon már a belső részeket szerelik, s a tervek szerint ezt december végén adják át a lakóknak. az új városnegyedben egyébként hozzákezdtek a korszerű óvoda épületének alapozásához, s rövidesen megkezdődik az új iskola építése is. /mti/

9.30/m

1003

-15-

le

bb.29. rendelet az új növény- és állatfajták nemesítőinek jutalmazásáról

i le/ká/n

1964. október 7.

a magyar közlöny legutóbbi számában megjelent a földművelésügyi miniszter rendelete a nemesített növény- és állatfajták előállításáért vagy meghonosításáért és a korszerű nagyüzemi termelés- és tenyésztéstechnikai eljárások kidolgozásáért járó jutalmakról és jutalékokról.

a mezőgazdaságban mind nagyobb jelentőségűek a nagyüzemi termelés adottságainak és a hazai és külföldi fogyasztók igényeinek megfelelő új növény- és állatfajták. minőségük új rendelkezését az utóbbi években több jogszabály rögzítette, míg a mostani rendelet intézkedik a nemesítő munkájának anyagi honorálásáról. az új növényfajták kinemesítői eddig is kaptak jutalmat, ennek összegét azonban alkalmanként, s nagyrészt az illető növény vetésterületének mértéke szerint állapították meg. az új rendelet a vetésterület nagyságától függetlenül, az új növényfajták előállításának népgazdasági fontossága szerint állapít meg három kategóriát. valamivel emelték a jutalmak összegét is, ami a növényféléltől, illetve az új fajta értékétől függően 8000-tól 50.000 forintig terjed. mezőgazdaságunk számára igen értékes a jó külföldi növényfajták meghonosítása is. ezért a munkáért a kutatók eddig semmiféle jutalmat sem kaptak; az új rendelet szerint ezentul ugyanolyan összegű jutalomban részesülnek mint az új fajták nemesítői.

a nemesített és meghonosított új növényfajtákért, illetve ezek fenntartásáért a nemesítők évente jutalékokat is kapnak, aminek összegét az illető fajta vetőmag-felújítási területe határozza meg. a holdanként járó összeget a növényfélék jelentős részénél most kismértékben emelték, a viszonylag kis területen termelt, de nagy népgazdasági jelentőségű kertészeti növényekért pedig az ediginél kétszer nagyobb jutalék jár.

az új állatfajták, illetve az új termelés- és tenyésztéstechnikai eljárások hivatalos állami minősítése csak a közelmúltban kezdődött meg, így eddig ezek jutalmazására sem volt lehetőség. a földművelésügyi miniszter rendelete most első ízben állapítja meg, hogy az új állatfajták kinemesítői, illetve meghonosító és az új termelés- és tenyésztéstechnikai eljárások kidolgozó milyen összegű jutalomban részesülhetnek. a legnagyobb összeg mindkét esetben 100.000 forint. az új állatfajták fenntartásáért a nemesítők a fajta szaporulatának megfelelő összegű jutalékokat is kapnak./mti/

9,36/m

- 16 -

1003

bb.30. giulietta simionato budapestre érkezett

k ol/sz/n/fm

1964. október 7.

giulietta simionato szerdán budapestre érkezett. a világhírű operaénekesnő október 8-án azucena szerepét éneklte a trubadur előadásán az erkel színházban. egyik partnere svéd sándor szintén mint vendég alakítja luna gróf szerepét. verdi közkevelt dalművének ez lesz a 475. hazai előadása.

simionatot október 11-én a sámson és delila előadásán hallhatja az erkel színház közönsége./mti/

bb.31. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

tn/n/vg

1964. október 7.

hogy a gellért fürdő női sulyfürdő-osztálya október 12-től 17-ig műszaki munkák miatt zárva lesz. ez idő alatt hétfőn, szerdán és pénteken a császár fürdőben vehető igénybe a kezelés./mti/

bb.32. mérésekkel ellenőrzik a nemzetközi forgalomra alkalmas új vasuti kocsit

vid/lk/n/ki

1964. október 7.

a wilhelm pieck járműipari művek gyártmányfejlesztési és kísérleti főosztályán befejezték a mérési és fejlesztési munkát a nemzetközi forgalomra tervezett vasuti személykocsi mintapéldányán. az új fajta kocsi megfelel a szocialista országok vasuti együttműködési szervezete, az oszsd előírásainak. legnagyobb vontatási sebessége óránként 160 kilométer. a méréseket az államvasutakkal és a ganz-mávag gyár kísérleti osztályával együttműködve bonyolították le. több forgóváz-szerkezeti megoldást próbáltak ki és hasonlítottak össze. a mérések eredménye alapján választották ki a sorozatgyártásnál beépítésre kerülő legmegfelelőbb forgóváz elemeket.

a mérések eredményéről, vermes ágoston gépészmérnök, a wilhelm pieck járműipari művek gyártmányfejlesztési és kísérleti főosztályának vezetője úgy nyilatkozott, hogy a kísérletsorozat értékes támpontot adott a nagysebességre tervezett forgóvázak fejlesztéséhez és szép példája volt az államvasutak, valamint a gördülőanyagipar egymást segítő munkájának.

az első osztályu oszsd kocsit a mérések után próbaüzemelésre átadták a csehszlovák vasutaknak. közben elkészült a wilhelm pieck járműipari műveknél a másodosztályu kísérleti példány is. a sorozatgyártást a jövő évben kezdik el és a máv kapja majd az első új típusu, nemzetközi forgalomra alkalmas vasuti kocsikat./mti/

12.30/-n

-17-

bb 33. időjárásjelentés

gg/m

1964. október 7.

a meteorológiai intézet jelenti október 7-én, szerdán
13 órakor:

nyugat felől felhősödés

a brit szigetek felett fokozódik a ciklontevékenység. hatá-
sára a szigetország térségében szeles, esős az idő. európa dél-
keleti részén még tart az anticiklonális derült, száraz időjá-
rás.

házánkban tegnap a lehetséges teljes napfénytartamot, 9-11
órát jegyezték fel a műszerek. a hőmérséklet 18-22 fokig emelke-
dett. ma hajnalra északon és nyugaton mínusz 2- plusz 2, máshol
plusz 2- plusz 5 fokig hűlt le a levegő. a talajmenti levegőré-
tegekben az ország nagy részén mínusz 1- mínusz 4 fokos fagyok
alakultak ki. ma délelőtt hazánkban folytatódott a derült, szá-
raz időjárás.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 11.4 fok
volt, a sokévi átlagnál 1.6 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor
budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámi-
tott légnyomás 765 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: ma derült, száraz idő,
holnap nyugat felől felhősödés, helyenként - főképp északnyuga-
ton - esővel. mérsékelt, majd megélénkülő déli, délnyugati, ké-
sőbb nyugatira forduló szél. az éjszakai lehülés északnyugaton
kissé mérséklődik. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérsék-
let 2-5, északkeleten mínusz 1- plusz 2 fok. legmagasabb
nappali hőmérséklet csütörtökön 15-20 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél: 134
centiméter. /mti/

13,40/m

- 18 -

bb.34. egész évben kombájnnon

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

nincs az évnek olyan időszaka, amikor kunkli péter, a
hajduszoboszlói állami gazdaság országos hírű kombájnvezetője ne
dolgozna szk 4-es gépével. a tél végén morzsolással kezdte a sze-
zont, majd csépelte a borsót, vágta az árpát és a búzát. a nyár
folyamán több mint 100 vagon terményt szállítottak el gépétől.
utána sem volt munkaszünet: lucernamagot, majd szóját csépelte.
szerdán kunkli péter a kukorica táblába állott be kombájnnyal, s
ezen a napon 150 mázsa szemes kukoricát vittek a tárolóba gépétől.
/mti/

..

bb.35. országos motorfűrész verseny sümegen

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

az országos erdészeti főigazgatóság és a medosz az idén is
megrendezte a motorfűrész versenyét. ezen az erdőgazdaságok
legjobb komplex brigádjai vetélkednek, s egyúttal bemutatják az
új fakitermelési módszereket. a verseny szerdán kezdődött a
keszthelyi erdőgazdaság sümegi körzetében, ahol a reggeli órák-
ban 50 erdészeti szakmunkás „állt rajthoz”. az átlag 8 főnyi
brigádok két hektár területen termelik ki és szállítják el a
faanyagot. a borszönyi, dél-zalai, mecseki, balatonfelvidéki,
zenlénai és a keszthelyi erdőgazdaság legjobb szakmunkásai négy
napon át versenyeznek az elsőségért. az eseményt országos ta-
paszतालcserevel kötik össze: ez idő alatt 800 erdész
keresi fel a sümegi erdőseget. /mti/

..

bb.36. tanácselnökök -traktoron

vid/ká/sk/n

1964. október 7.

jelenleg 660 erőgép szánt éjszaka is a baranyai határban.
ennyi kétműszakos traktor még sohasem dolgozott a megye gazdasági-
ban. hatvan-hetven hajdani traktoros is munkába állt. zömmel a
mecseki szénbányák dolgozói, de vannak köztük gyári munkások,
kőművesek, vasutasok is. a kozármislenyi gépállomáson például
egész brigádot hoztak létre komló bányászokból. a tizenkét vajúr,
segédvajúr és csillás váltott műszakban - éjjel-nappal - szánt és
vet. a mecseki hegyháton, ahol különösen szorít a munka, azok a
falusi tanácselnökök is gépet kértek, akik korábban traktorosok
voltak. egyik héten nappal, a másik héten éjszaka dolgoznak, s
emellett még arra is szakítanak időt, hogy községiük ügyes-bajos
dolgait intézzék. teljesítményeik alapján a legjobb traktorveze-
tők közé sorolják őket. kovács gyula tormási és gyenis józsef
ligeti tanácselnökök például az utóbbi két hét alatt egyenként
210 normálholdnyi munkát végeztek, ami a kötött talaju, dombos
vidéken kiváló teljesítménynek számít. /mti/

14,03/m

- 19 -

bb 37. egy hét alatt 42.000 hold vetés a hajduságban

vid/ká/sk/m

1964. október 7.

az őszi munkákra igen kedvező száraz napos időjárást alaposan kihasználják a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek: a legutóbbi hét nap alatt 42.000 holdat vetettek be őszi gabonafélékkel, ezzel nagyrészt pótolták a szeptember végi esőzések miatti kiesést, jelenleg 1400 gépállomási és szövetkezeti traktor dolgozik a földeken, eddig 110.000 hold az őszi vetés, az előirányzatból már csak 60.000 hold hiányzik, most a betakarítás-gyorsítására törekednek, a kettős műszak kiterjesztésére a hajduböszörményi gépészképző szakiskola 60 hallgatója is traktorra ült. /mti/

---

bb 38. kétmillió mázsa burgonya a somogyi „prizmafalvakban”, - megkezdődött a gépi földelés

vid/ká/sk/m

1964. október 7.

somogy megyében befejezéshez közeledik a burgonya betakarítása, a legfrissebb jelentések szerint már több mint kétmillió mázsa termés van a „prizmafalvakban”, a levegő fokozatos lehűlésével mindenütt hozzáálltak a gondosan szétválogatott gumók földeléséhez, az ország egyik legnagyobb vetőgumótermelő üzemében, a lábodi állami gazdaságban a burgonya földelésére gépet szerkesztettek, burgonyaszedő gépet alakítottak át erre a célra: a villák helyébe ásószerkezetet szereltek fel, a forgó ásók a prizma mellett haladva 20-25 centiméter vastagságban egyenletesen szórják a szalmával fedett halomokra a földet, naponta ötven, egyenként 25 méter hosszúságú burgonyaprizmát takar be földdel a gép, azaz 40-50 ember munkáját helyettesíti. /mti/

---

bb 39. főzik a gesztenyét pakszon

vid/lk/m/ki

1964. október 7.

megkezdték az idei termésű gesztenye feldolgozását a paksi konzervgyárban, naponta négy vagon gesztenyét főznek meg a zöldborsó főzésre használt üstökben, mintegy félszáz vagon főzött gesztenyét küldenek a mirelitnek gesztenyepüré készítésére. /mti/

14.52/-n

-20-

le

bb.40. üzbég turisták hajduszoboszlón

vid/sz/n/fm

1964. október 7.

a hazánkban tartózkodó 30 tagu üzbég turistacsoportot szerdán vendégül látta a hajduszoboszlói bocskai halászi termelőszövetkezet vezetősége, a vendégek megismerkedtek az alföldi fürdőváros nevezetességeivel s a szövetkezet munkájával. /mti/

..

bb.41. kádár jános fogadta a national-zeitung munkatársát

bj/sp/n

1964. október 7.

kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szeptember 25-én fogadta dr. w. bretholz-ot, a baseli national-zeitung munkatársát, a hamburgi welt am sonntag diplomáciai levelezőjét.

a welt am sonntag szeptember 27-i és október 4-i száma és a baseli national-zeitung október 4-i száma közölte a bretholz-nak a beszélgetéséről írott cikkeit. /mti/

..

bb.43. a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése sárbogárdon

vid/gg/n/fm

1964. október 7.

a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán sárbogárdon a járás kulturális helyzetéről tárgyalt, megállapították, hogy a járás kulturális élete egyenletesen fejlődik, a felnőttoktatás szélesítése, a művelődési otthonok hálózata, a könyvtári olvasók számának növekedése mutatja többek között a fejlődés állomásait, a sárbogárdi járásban 102 öntevékeny művészeti csoportban több mint kétezren tevékenykednek, hantosan új művelődési otthon, sárbogárdon művelődési ház épül.

/mti/

..

14.56/-n

-21-

klc

bb 42. október 19-től november 5-ig: műszaki könyvnapok - 41 szakkönyv-ujdonság, 400. olvasó-szerző találkozó-árengedmény, folyószámla, részletakció a műszaki könyvklub tagjainak

t tf/sk/m/fm

1964. október 7.

solt sándor, a műszaki könyvkiadó igazgatója szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatót tartott az október 19, és november 5. között megrendezendő műszaki könyvnapokról.

- az országos rendezvényt megfelelő szakmai tájékoztatást kívánnak nyújtani a gyárak, ipari üzemek, kutató- és tervezőintézetek műszaki szakembereinek - mondotta - körülbelül 400 helyen - mintegy 150 budapesti és 240 vidéki gyáregységben, műszaki intézetben - rendezünk könyvnapokat, olvasó-szerző találkozókat.

ezután szólt a műszaki könyvkiadás számszerű fejlődéséről: az 1957. évi, 2500 iv terjedelemben megjelent 145 kiadvánnyal szemben az idén összesen körülbelül 250 szakmunkát adnak ki, mintegy 5100 lterjedelemben. a nagy érdeklődéssel várt akciók idején a tavalyi 25 könyvnap új ujdonsággal szemben most 41 új kiadvány lát napvilágot - ebből 35-öt a műszaki-, 5-öt a táncsics-, egyet pedig az akadémiai kiadó bocsát közre, közülük 21 szakmunkásszintű, 12 középfoku, 8 pedig felsőfoku mű; harmincai magyar szakemberek; nyolcat szocialista országok, négyet pedig kapitalista országok szerzői állítottak össze.

a tavalyi 150.000-rel szemben az idén 220.000 összpéldányszámban megjelent új ujdonságokkal együtt a könyvnapon forgalomba kerülő munkák száma meghaladja a 400-at.

egyik érdekes színtöltője lesz az akciónak: megjelenik az egy-egy iparág technológiáját összefoglalóan tárgyaló ipari szak-könyvtár-sorozat századik kötete, keller-radnóti „köszörülés”, című műve.

solt sándor megemlítette azt is, hogy míg 1962-ben a műszaki könyvnapok forgalma körülbelül 2-2,5 millió forint volt, tavaly már meghaladta az 5 millió forintot. ezután elmondotta, hogy október 19-től megkezdte működését a most alakított műszaki könyvklub, is, amelynek célja: tagjait rendszeresen tájékoztatni a már megjelent és az előkészületben lévő műszaki kiadványokról. a klubnak egyébként bárki tagja lehet. kérésükre az előzetesen megrendelt könyveket - készpénzvásárlás esetén - 15 százalékos kedvezménnyel szállítja az állami könyvterjesztő vállalat, kívánság szerint viszont folyószámlára és részletre is lehet vásárolni. /mti/

lv

...-

15.05/a

- 22 -

ME

bb 44. szarvason felavatták az ország első szövetkezeti autómotor szervizállomását

vid/lk/m/ki

1964. október 7.

szerdán szarvason átadták rendeltetésének az ország első szövetkezeti autómotor szervizét. a szarvasi vas- fémipari ktsz korszerűen berekdeztetett szervizállomásán a legkorszerűbb szerszámokkal egyszerre 12 autót javíthatnak a szerelők. a tágas előcsarnokban az autósok kávé és hűsítő italt fogyaszthatnak.

az avatónnepségén megjelent és sajtótájékoztatót tartott erdős józsef az okisz elnöke. ismertette a kisipari szövetkezetek javító-szolgáltató tevékenységével kapcsolatos országos eredményeket, gondokat és távlati terveket. /mti/

...-

bb 45. sajtótájékoztató a 125 éves herendi porcelángyár munkájáról - csütörtökön jubileumi kiállítás nyílik a gyár „remekeiből”,

t tf/gg/m/fm

1964. október 7.

habuda ádám, a finomkerámiaipari országos vállalat vezérigazgatója szerdán az iparművészeti múzeum dísztermében sajtótájékoztatót ismertette a 125 éves herendi porcelángyár múltját, fejlődését, munkáját.

a gyár már alapítása idején jóminőségű termékeket gyártott, a gyártmányok formájában és díszítésében azonban ekkor még érezhető volt idegen hatás is. az 1842-ben rendezett kiállításon a porcelán-remekek első díjat nyertek, s a gyár munkájára, termékeire maga kossuth lajos hívta fel a közönség figyelmét. a következő nagy sikert az 1851-es londoni világkiállítás hozta, amelyen a herendi porcelángyár első díjat kapott. azóta a „trofea-gyűjtemény”, állandóan szaporodik. különösen szembezőkö volt a fejlődés a felszabadulás utáni években - ekkor kezdődött a hagyományos stílus megtartása és fejlesztése mellett a korszerű követelményeknek megfelelő művészi stílus kialakítása. mindez hozzájárul a modern lakáskultúra fejlesztéséhez.

mint ismeretes, a közelmúltban a gyár mintatárát szakmuzeummá alakították, s megnyitották a közönség előtt is. a múzeum anyagát tervszerű gyűjtéssel állandóan gyarapítják, hozzáférhetővé teszik a szakemberek számára, a látogatók pedig az egyes darabokat a helyszínen meg is vásárolhatják.

/folyt. köv./

15.15/a

- 23 -

ME

bb 45. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./ m

a jubileum alkalmából innapi napokat rendeznek, amelyekre a világ minden részéből meghívták a leghíresebb porcelángyárak - közöttük például a meissenai porcelángyár, az olasz porcelánmanufaktúra képviselőit, mintegy negyven szakembert.

csütörtökön délelőtt az iparművészeti muzeumban reprezentatív kiállítás nyílik a világhírű porcelánokból, a gyár gazdag gyűjteményének legértékesebb és legszebb darabjaiból.
/mti/

---

bb 47. kiállítás nyílt a takarékoság történetéről kecskeméten
vid/lk/m/ki 1964. október 7.

az otp és a hazafias néprfront városi bizottságának rendezésében szerdán kiállítás nyílt a kecskeméti művelődési házban a takarékoság történetéről. több mint tíz tablón szemléltetik az egyes történelmi korok takarékosági formáit. figyelemre méltók a megyére vonatkozó legújabb adatok. a látogatók megtudhatják többek között, hogy 1964 közepéig 674 millió forintra növekedett bács-kiskun megyében a betétállomány összege.
/mti/

---

bb 48. a „furfangos diákok,, és a „seherezádé,, az erkel színház október műsorán

i ol/sze szb fm 1964. október 7.

az állami operaház ismét műsorára tűzte farkas ferenc „furfangos diákok,, című táncjátékát. a darabot október 9-én az erkel színházban adják elő. szövegét oláh gusztáv írta, rendező és koreográfus - harangozó gyula. a zenekart tóth péter vezényli, a főbb szerepeket lakatos gabriella, hamala irén, harangozó gyula, havas ferenc és sallay zoltán táncolja. a díszleteket fülöp zoltán, a jelmezeket márk tivadar tervezte.

a darabbal egy műsorban adják elő rimszkij-korzakovnak a magyar operaszínpadon nagy sikert aratott, de 1962 óta nem játszott „seherezádé,, című táncjátékát. az egyfelvonásos balett ugyan csak harangozó gyula szöveg-átíratával, koreográfiájával és rendezésében kerül színpadra. a díszleteket forray gábor, a jelmezeket szeltz gizella tervezte. a főbb szerepekben ugray klotildot, sallay zoltánt és sipeki levantét láthatja a közönség. a zenekart fráter gedeon vezényli.

/folyt. köv./

15.25/- szb

-24-

W

bb 48. / a „furfangos.... 1. folyt./- szb

ugyancsak fráter gedeon a karmestere a két egyfelvonásost összekötő, koncertszámokból álló műsornak is. ennek keretében gluck: melódia és chopin: cisz-moll keringő című művét adják elő, valamint részleteket mutatnak be kenessey:keszkenő, szolovjev-szedoj: bulyba tárász, minkusz: don quijote és hacsaturján: spartacus című balettjéből. az előkészítésben résztvett olga lepesinszkaja, az operaház vendég-balletmestere is. a műsorban többek között fellép lakatos gabriella, kun zsuzsa, orosz adél, fülöp viktor, havas ferenc és róna viktor.
/mti/

---

bb 49. szerszámgépipari anket esztergomban

vid t sz/sze szb vg 1964. október 7.

esztergomban a technika háza felavatása alkalmából rendezett anket sorozaton szerdán a szerszámgépipar helyzetét vitatták meg. ezzel ünnepelte egyben 45 éves fennállását a szerszámgépipari művek esztergomi marógépgyára. az anketon résztvettek a többi hazai szerszámgépgyárak képviselői.

az egykori esztergomi kis üzem az utóbbi években gyorsan fejlődött. tíz év alatt csaknem két- és félszeresére nőtt a termelése, s az exportja is. világszerte ismert termékeit az idén 15. jövőre pedig 21 nemzetközi vásáron mutatják be. az anket alkalmából a gyárban rendezett kiállításon bemutatták legújabb termékeit, így az mfm 250 elektrohidraulikus másoló marógépet, amely az elektronikusan vezényelt feladatokat hidraulikus uton hajtja végre. bemutatták azokat az eredményeket, amelyeket annak a nagypon-tosságu koordinata furógépnek a fejlesztésében értek el, amit a kgst határozata értelmében az üzemben készítenek majd.

az anketon kuti lajos, a szerszámgépipari művek vezérigazgatója elmondotta, hogy az átszervezés eredményei már mutatkoznak. a szerszámgépipari művek első kilenc havi termelési tervét teljesítette, exportkötelezettségének pedig 112 százalékra tett eleget.
/mti/

25

15.34/a

W

bb 50. várhatóan éves terve minden főbb mutatóját teljesíti a konfekcióipar - központi vezetőségi ülés a ruházatipari dolgozók szakszervezetében

t sz/sk szb vg

1964. október 7.

az iparági éves terv teljesítésének eddigi tapasztalatait vitták meg szerdán a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülésén, a tanácskozáson pesti ernő könnyűipari miniszterhelyettes számolt be a ruhagyárak ez évi munkájáról.

a miniszterhelyettes elmondotta, hogy az év eddig eltelt szakaszát a konfekcióipar az előzetes adatok szerint 100,9 százalékos tervteljesítéssel zárta, az első félévben jobbak voltak az eredmények, de az utóbbi három hónapban az anyagellátás hiányosságai, a nagyobbarányú szabadságolás és egyéb okok miatt a harmadik negyedévi tervtől néhány tized százalékkal elmaradtak, a termelékenység és a gazdaságosság viszont a vártnál jobban alakult és így előre láthatólag az éves terv minden főbb mutatóját, a belkereskedelmi és az exportszállítási kötelezettségeket is teljesítik, sőt kis-mértékű túlteljesítésre is lehet számítani.

a ruhaiparban az elsőosztályú gyártmányok aránya 92,4 százalékról 92,6 százalékra emelkedett, ez dicséretre méltó, de még mindig túl gyakori a reklamáció, s a vásárló azt várja, hogy a kezébe kerülő minden egyes ruhadarab kifogástalan legyen.

a miniszterhelyettes felhívta a figyelmet a komplex intézkedési, műszaki fejlesztési tervek végrehajtására, s arra, hogy már most gondoskodjanak a jövő évi tervek előkészítéséről, hogy 1965-re az átmenet zavartalan legyen.

a beszámolóit követő vitában a szakszervezet központi vezetőségének tagjai elmondották, hogy munkahelyükön, a különböző gyárakban, melyek azok a legsürgősebb tennivalók, amelyekkel a népgazdasági tervek teljesítéséhez eredményesen hozzájárulhatnak. /mti/

-.-

bb 51. az üllői uti lakótelepen megnyílt az ország legnagyobb abc áruháza

t kf/kf szb vg

1964. október 7.

a főváros kereskedelmi hálózata az üllői uti lakótelepen korszerű abc áruházzal bővült, a fejlődő lakótelep ellátására eredetileg 9 boltot terveztek, amelynek építése 12 millió forintba került volna, ezek helyett nyolcmillió forintos költséggel hozták létre az abc nagyáruházat, amelyben az élelmiszereken kívül a háztartások mindennapos cikkei, a vegyi és a villamosági cikkeket, a rövidárúkat, a papír és írószereket, a játékokat egy helyen találják meg a vevők.

/folyt. köv./
15.55/a

ME

- 26 -

bb 46. három régi gépből - három új - megnyílt a szerszámgépek típusaíemeinek kiállítása

t sl/sk-lm vg

1964. október 7.

a budapesti nemzetközi vásár területén a petőfi csarnok szerszámgépipari termében szerdán kiállítás nyílt, ahol magyar és külföldi vállalatok bemutatják a célgépek és gépsorok gyártásának új elveit, szabványosított részegységekről, típusaíemekekről van szó, amelyekből a legváltozatosabb gépeket márklinszerűen össze lehet rakni, s amikor a gép teljesítette feladatát, alkatrészeiből újat építhetnek, három régi gép például ugyanannyi új berendezéssé alakítható át, legfeljebb néhány előregyártott alkatrészt ki kell cserélni.

a kiállítás első vendégei között volt horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, továbbá lengyelország és az ndk budapesti kereskedelmi kirendeltségének több vezető munkatársa.

a kiállítást megelőző sajtótájékoztatóan elmondották, hogy a most bemutatott új módszer lényegesen csökkenti a gépek önköltségét és lehetővé teszi sokféle munkafolyamat automatizálását, a csepeli szerszámgépgyárban például egy egész marógépcsaládnak egyetlen alapgépe van, az uf-222-es, ennek főbb alkatrészeiből a legkülönbözőbb vizsintes, függőleges, sőt programvezérlésű marógépeket is össze lehet állítani, a szerszámgépipari művekben az immár nemzetközileg is ismert gh harántgyalu-család alkatrészeinek 75 százalékát egységesítették, az e-400-as esztergapadhoz kapcsolódó gépcsaládnak tetszés szerint felszerelhető automatikákat készítettek és ezzel a gépek termelékenységét átlagosan 32 százalékkal növelték.

az említett példák ellenére a típusaíemek terjedése meg lehetőségen lassu, pedig az új módszer a kgst-országok fokozott együttműködését is segítheti, mert a szabványok kidolgozása után sor kerülhetne a gépelemek gyártásának szakosítására, erre annál is inkább mód van, mert több más szocialista országban is értek már el eredményeket az építőszekrény elv alkalmazásában, hans höfer, az a ndk egyik legnagyobb szerszámgépgyárának nemzeti-díjas főmérnöke például elmondta a sajtótájékoztatón, hogy üzemében már nagyrészt ilyen előregyártott elemekből összerakott automatásorok dolgoznak és ezeknek kezelésének mindössze három-négy ember szükseges, alfred wielhorski, a metalexport lengyel külkereskedelmi vállalat mérnöke pedig már arról számolhatott be, hogy náluk öt gyár gépparkját szerelték össze előregyártott elemekből, s olyan helyeken, ahol azelőtt 70 ember dolgozott, most hárman irányítják a gépeket, a termelés pedig ötszöröseére növekedett.

a kiállítás látogatói részletesen is megismerkedhetnek az új gépgyártási elv előnyeivel, mert október 12-től 23-ig, 17-e és 18-a kivételével minden nap 9 órától szakmai előadásokat is tartanak a kiállítás színhelyétől nem messze levő 12. számú pavilonban. mti/

16.00/lm

-27-

ME

bb 51. /az illői uti... 1. folyt./ szb

az áruház alapterülete több mint 1 600 négyzetméter, s ennek a felét az eladóter teszi ki.illetes, tetszés szerint bővíthető, variálható állványokon, hűtővitrinekben, pultokban az áruház teljes választéka a vásárló szeme előtt van. a zöldség, a hús, a csemege és a pékáru osztály kivételével az egész áruházban önkiszolgáló rendszer érvényes. az üzlet több mint 100 tonnás árukészlettel rendelkezik.

a bejáratnál tájékoztató asztalt állítottak fel, amelyen rajta van az áruház berendezésének rajza, s a vásárlónak gombnyomásra jelzi, hogy a kívánt árucikk melyik állványon található. a vásárlást kis kocsik is segítik. a forgalmat hét pénztár gyorsítja. az abc áruház egyelőre havi 3 milliós forgalom lebonyolítására készült fel, de képes ennek a kétszeresére is, s így az egész illői uti lakótelepet, sőt környékét is el tudja látni.

a modern abc nagyáruházat szerdán délelőtt tausz jános belkereskedelmi miniszter ünnepélyesen nyitotta meg. ott volt a megnyitáson sarlós istván, a fővárosi tanács vb. elnöke, ligeti lászló, a kpvd sz főtitkára, jelen voltak a belkereskedelmi minisztérium, a fővárosi és a kerületi tanács vezetői. a nagyáruház dél óta a közönség rendelkezésére áll, s ezután naponta reggel 6-tól este fél kilencig tart nyitva. /mti/

--

bb 52. a testvérvárosok világszövetségének

i vid vt/gg szb sr

1964. október 7.

két vezetője jean-marie bressand, a szövetség főtitkára és andré guillabert, a világszervezet vezetőségi tagja, - a szenegáli nemzetgyűlés elnöke és louga város polgármestere kedden dunaujvárosba érkezett. a vendégeket tapolczai jenő, a városi tanács vb elnöke, a világszövetség végrehajtó tanácsának tagja és a dunaujvárosi tanács vezetői fogadták.

a vendégek a szerdai napot budapesten töltötték. délelőtt el látogattak a minisztertanács tanácsszervek osztályára, majd a testvérvárosok világszövetségének két vezetőjét fogadta vass istváné, az országgyűlés elnöke és szarka károly külügyminiszterhelyettes. délután sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökét keresték fel. /mti/

--

16.10/Lm

-28-

M

bb 53. román egyetemi tanárok magyarországi tanulmányutja

i vt/gg-lm sr

1964. október 7.

a magyar-román kulturális egyezmény idei munkaterve alapján, szerdán 30 napos tanulmányutra hazánkba érkezett gratian porumb, a bukaresti tudományegyetem tanára, alexandru climescu professzor, a iasi-i tudományegyetem matematikai tanszékének vezetője és tudora luchian, a iasi-i tudományegyetem docense. /mti/

--

bb 54. tíz hónap alatt teljesítették évi társadalmi munkatervüket a szombathelyiek

vid sk-lm fm

1964. október 7.

a szombathelyi városi tanács szerdai ülésén bejelentették, hogy a lakosság tíz hónap alatt teljesítette évi társadalmi munkatervét. ebben az évben két- és félmillió forint értékű társadalmi munkát végzett a város lakossága. a legtöbb önkéntes munkás a városi csónakázó tó építésénél dolgozott.

a tanácsülés elfogadta az 1965. évi költségvetési tervet. a városi tanács 60 millió forinttal gazdálkodik a jövő évben. a legtöbbet - 36 millió forintot - a kulturális ágazat kap. a tanácsi utak, hidak felújítására 8 millió forintot szavaztak meg. négy- és félmillió forintot költenek szociális és egészségügyi célokra.

/mti/

--

bb 55. horváth tamás fotó művész kiállítás az mti vadas ernő termében

i tf/tr-lm fm

1964. október 7.

horváth tamás fotóművész felvételeiből kiállítást rendeznek az mti tanács körüli vadas ernő termében. a tárlatot október 9-én délután 3 órakor nyitják meg és november 23-ig - hétfő kivételével - naponta 12-től este 7 óráig tekintheti meg a közönség. /mti/

--

16.15/Lm

-29-

M

bb 56 . tanácskozás a közlekedési ismeretterjesztés időszéri kérdéseiről

i tf/tr-Lm fm

1964. október 7.

a közlekedési ismeretterjesztés feladatairól és időszéri kérdéseiről tárgyalt szerdán a kossuth klubban a tudományos ismeretterjesztő társulat országos műszaki választmányának közlekedési szakcsoportja. a tanácskozáson - amelyen részt vett dr. ortutay gyula, a tit elnöke is - dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter válaszolt a közlekedés várható fejlődésével kapcsolatos ismeretterjesztési teendőket, majd jutalmakat osztott ki eredményes munkát végző tit-előadóknak./mti/

--

bb 57. a magyar pen klub

i tf/tr-Lm fm

1964. október 7.

szerdán az írószövetség székházában klubdélután rendezett a hazánkban tartózkodó osztrák pen- delegáció részére./mti/

--

bb 58. szabados jános és szekeres emil kaposvári festőművészek

i tf/tr-Lm fm

1964. október 7.

alkotásaiból kiállítást rendez a képcsarnok vállalat a tanács köruti mednyánszky lászló teremben. a tárlatot október 10-én, szombaton 13 órakor z.gács györgy főiskolai tanár nyitja meg./mti/

--

bb 59. emlék-ülés az agykutatás nagy magyar tudósának centenáriuma alkalmából

t ms/gg-Lm sr

1964. október 7.

szerdán a magyar tudományos akadémián az akadémia orvostudományi osztályának és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete pavlov ideg-elmegyógyász szakcsoportjának rendezésében kétnapos tudományos ülés kezdődött a nagy magyar ideggyógyász és agykutató schaffer károly születésének 100. évfordulója alkalmából. az ülésre nagy számmal jöttek össze a magyar ideggyógyászok, akik szinte kivétel nélkül vagy közvetlenül, vagy az egykori tanítványok közvetítésével a mester iskolájához tartoznak. számos külföldi vendég is érkezett, jelölül annak a megbecsülésnek, amellyel a külföldi tudomány 25 évvel halála után is adózik a nagy magyar tudós-

/folyt. köv./
16.20/Lm

-30 -

Mt

bb 59. /emlék-ülés az...1.folyt./-Lm

az emlék-ülést baló józsef akadémiai levelező tag nyitotta meg, majd az ideggyógyászok világszervezetének, valamint a szovjet, francia, német, osztrák ideggyógyászoknak képviselői - valamennyien neves szaktekintélyek - méltatták schaffer károly munkásságát.

ezután miskolczi dezső akadémikus foglalta össze schaffer károly munkásságát, az ideggyógyászat és az idegkórtan fejlődésére gyakorolt hatását. schaffer károly kutatásai jelentős lépésekkel vitték előre az ép idegrendszer felépítésének tanulmányozását, az agyszövetek és a kisagyvelő szerkezetének megismerését, hasonlóképpen nagyjelentőségűek a központi idegrendszer kórszövet-tanában elért eredményei, az öröklődő betegségekre vonatkozó megállapítása. mint klinikus, iskolát teremtett. főleg az idegrendszer gyulladására és daganatos betegségeivel foglalkozott.

ludo van bogaert világhírű belga tudós, az antwerpeni agykutató intézet vezetője, az ideg- és elmeorvosok világszervezetének elnöke, aki sokat tett schaffer munkásságának a francia nyelvterületen való ismertetéséért, személyes élményeiről emlékezett meg és méltatta schaffernek az öröklődő betegségek kutatásával kapcsolatos munkáját. korányi béla professzor, a neurológiai klinika vezetője a nagy tudósnak az idegrendszer anatómiájának tanulmányozásában kifejtett munkásságát, környey istván akadémiai levelező tag pedig ideg- és elmeorvosi munkásságát részletezte.

az ülés után a rákoskereszturi temetőben megkoszorúzták schaffer károly sírját. az akadémia koszorúját miskolczi dezső akadémikus helyezte el a síremléken.

csütörtökön neves magyar és külföldi kutatók számolnak be a legújabb eredményekről azokban a kutatási ágakban, amelyekben schaffer károly sok, ma is érvényes megállapítással gazdagította a tudományt./mti/

--

16.30/Lm

-31-

Mt

bb 60. jól halad a betakarítás, a rozs- és az ősziárpa vetésével végeztek az állami gazdaságokban - tavaly óta sokat javult az erőgépek kihasználása

i cs/sze szb ká

1964. október 7.

az állami gazdaságok főigazgatóságán tájékoztatást adtak a betakarítás, valamint az őszi szántás-vetési munkák helyzetéről. közölték, hogy a legutóbbi hetek kedvező időjárása lehetőséget adott a legfontosabb őszi munkák meggyorsítására. az idén kevesebb erő-ráfordítással, kisebb költséggel sokkal jobb minőségű vetőágyat készítenek a kenyérgabonának és a takarmányféléknek. a munkák üteme általában jó, néhány növényféle betakarításánál azonban fokozni kell a tempót, hogy még idejében jó minőségben tető alá kerüljön a termés.

az október 2-1 felmérések szerint a kukoricaterületeknek 21 százalékaról takarították be a termést. a gépesítés aránya - elsősorban az érés egyenetlensége miatt - csak 28 százalékos volt. most az érés előrehaladtával a gazdaságoknak mindenütt fokozniuk kell a gépesítés arányát, valamint a rendelkezésre álló kombájnok kihasználását. a kukoricabetakarítási versenyben újabb nagyszerű teljesítmények születtek. az adapterrel felszerelt gabonakombájnok kezelői közül mozs miklós /kaposvári állami gazdaság/ 2571 mázsa szemeskukoricát adott át eddig a szállító brigádoknak. a verseny másik helyezettje kopács istván /lajtahansági állami gazdaság/ 2214, harmadik pedig merz józsef /bolyi állami gazdaság/ 2009 mázsa teljesítményével. a csőtörő gépek kezelői közül a bankuti gazdaságban dolgozó rotyis géza érte el a legjobb eredményt, aki 3 358 mázsa csöveskukoricát takarított be.

a burgonyabetakarítás a befejezéshez közeledik: eddig a terület 80 százalékaról szedték fel és szállították el a termést. az ütem kielégítő. a napraforgó-betakarítással 71, a rizsarattással 95 százaléknál tartanak. mindkét növényfélénél jobbak az eredmények, mint a múlt év hasonló időszakában.

ugyancsak számottevő előnyre tettek szert az állami gazdaságok a talajmunkákban. az őszi területeknek 90 százaléknál készítették eddig jó minőségű magágyat, az őszi szántással pedig 42 százaléknál tartanak. a szervezestrágyát tavaly ilyenkor a tervezett területnek 60 százaléknál, az idén pedig 79 százaléknál munkálták be a talajba.

a kenyérgabona vetési előirányzatot 41 százalékra teljesítették. ezen belül a rozs vetésével általában végeztek, az ősziárpa magját ugyancsak földbe tették már mindenütt. az őszi takarmánykeverékek 78 százaléka került eddig földbe.

/folyt. köv./
16.55/-mszb

-32-

kk

bb 60. /jól halad... 1. folyt./- szb

abban, hogy az időszzerű betakarítási és szántás-vetési munkák az állami gazdaságokban jól haladnak, a kedvező időjárás kivétel nagyrésze van a helyes bérézési módszerek elterjesztésének; az anyagi érdekeltség fokozásának. javult a munkaszervezés is. a munkagépek kihasználása lényegesen jobb, mint a korábbi években volt. a nehéz traktorok csaknem kivétel nélkül kettős, a könnyűgépek pedig részint kettős, részint nyújtott műszakban dolgoznak. /mti/

..-

bb 61. németh amadé, az operaház karmestere

k ol/lk szb fm

1964. október 7.

kedden belgiumba utazott. a neves karmester egy hónapig vendégszerepel gentben. a helyi operaház zenekarát vezényli a pillangókisasszony és a denevér előadásain. /mti/

..-

bb 62. súlyos balesetek

gg /tm szb sr

1964. október 7.

csepelen az ady endre ut és a kiss jános altábornagy utca torkolatánál lőrincz lajos, 33 éves gépkocsivezető gyarmati lakos tehergépkocsijával összeütközött a hév-vel. szabó kálmánné, 43 éves eladó, budapesti lakos, a tehergépkocsi utasa a helyszínen meghalt. már Antal, 33 éves kocsikísérő, gyarmati lakos, könnyebben megsérült. lőrincz lajost a rendőrség őrizetbe vette.

a fehérvári ut és az etele uti villamosmegállóban a mozgásban levő 41 jelzésű villamosról lelépett rácz gyuláné, 47 éves tisztviselő és súlyosan megsérült. a lenin körut 102 számú ház előtt ács jenőné, 80 éves budapesti lakost egy motorkerékpár elütötte. ács jenőné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a motorkerékpár vezetője, faragó Antal, 20 éves, karosszérialakatos könnyebben megsérült. a mártírok utja és a hattyu utca kereszteződésénél bankó lászlóné, 26 éves kalauzt elütötte személygépkocsijával dr. tóth szabolcs 40 éves orvos. bankó lászlóné súlyosan megsérült. a balesetet a személygépkocsi vezetője okozta, aki nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelő helyen bankónénak.

/folyt. köv/

17.--/- szb

-33-

kk

bb 62. /sulyos... 1. folyt./- szb

katymár községben aszity istván 45 éves lakatos, katymári lakos figyelmetlenül vezette személygépkocsiját és elütötte kostyalik andrásné 53 éves katymári lakost, aki a kórházba szállítás közben sérüléseibe belehalt. a rendőrség gondatlan veszélyeztetés büntette miatt aszity istvánt őrizetbe vette.

ittasan vezette motorkerékpárját vörös lászló 24 éves szobafestő, padraguti lakos és padragkut határában járművével egy kilométerkönek út között. olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt.

a tatabányai 2. számú erőmű építésénél 60 méter magas gyárkéményről letűrhant és szörnyethalt glichtenberg ferenc 42 éves kőműves, budapesti lakos. a vizsgálat megindult a halálos baleset körülményeinek tisztázására. /mti/

bb 63. magyar erősáramu berendezések kiállítása athénben

i sz/sk-lm vg

1964. október 7.

a magyar transelectro külkereskedelmi vállalat önálló gyártmánybemutatót rendezett athénben. a magyar erősáramu berendezéseket ismertető kiállítás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a görög szakemberek körében. /mti/

bb 65. két uszály készült el balatonfüreden

vid lk-lm ki

1964. október 7.

a magyar hajó- és darugár balatonfüredi üzemegységében elkészült a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat megrendelésére épített kavics-szállító uszály, amely egy-egy úton többszáz tonna építőanyagot fuvarozhat a kotróhajótól a parti rakodókig. a korszerű hajótestbe különleges szivattyukat szereltek fel, amelyek a folyó vízáramlásától meghajtva működnek és eltávolítják a testben felgyülemő vizet. a gyárban egy másik, darabáru szállítására alkalmas uszályt is átadtak a megrendelőnek. /mti/

17.35/a 18

- 34 -

NR

NR

bb 64. megkezdődött az új kender feldolgozása

vid lk szb ki

1964. október 7.

az ország kendergyáraiban megkezdődött az idei termései kender feldolgozása. a rostkikészítő vállalat számos üzemében egyúttal új módszereket vezetnek be a termelékenység növelésére, s egyben a nehéz fizikai munkák könnyítésére.

a legnehezebb munka, az áztatás ésszerűsítésére már több gyárban modern beton áztató alagutakat építettek. ezekben a kisvasuti kocsikkal együtt árasztják el a kendert termálvízzel. így megtakarítják a rakodási időt és a kender is kevésbé kuszálódik. ez a módszer azonban sokmilliósi beruházást igényel, s nem valósítható meg rövid idő alatt a vállalatnak mind a huszonöt gyárában. a legnehezebb fizikai munka és a legmodernebb gépesítés közötti átmenetként könnyen megvalósítható módszert kísérleteztek ki a vállalat sarkadi üzemében. a kévék helyett hatalmas hengeres kötegeket alakítanak ki a kenderből, s ezeket nem emelgetik, hanem bele görgetik az áztató medencébe. ezeket a kötegeket az áztatás után motoros csörlőkkel vontatják a szállítókoszokra. a módszer jól bevált. /mti/

bb 66. az akadémia meghívására

i ms/gg-lm bs

1964. október 7.

hazánkba érkezett dr. w. schlachter professzor, a göttingeni egyetem finn-ugor intézetének igazgatója. a német tudós egy hetet tölt Magyarországon. /mti/

17.10.9
17.50/- szb

-35-

NR

bb 67. új zenés vígjáték bemutatója a kis színpadon

i s/gg szb fm

1964. október 7.

Szerdán este a kis színpadon is megtartották az évad első bemutatóját. Tabi László „fel a kezekkel,” című vidám történetét adták elő. A háromfelvonásos vígjátékhoz Eisemann Mihály komponált zenét, a verseket pedig Erdődy János írta. Az előadást Seregi László rendezte. A díszleteket és a jelmezeket Vogel Eric tervezte.

A zenés vígjáték főbb szerepeit Géczy Dorottya, Felföldi Anikó, Gálcsiky János, Kósa András és Csonka Endre játssza. /mti/

bb 72. magyar-német baráti est

sze szb sr

1964. október 7.

Az NDK megalapításának 15. évfordulója alkalmából bensőséges hangulatú baráti estet rendeztek a közlekedési szakszervezet művelődési házában. Ez alkalommal fénykép-kiállítás nyílt, amely bemutatja az első német munkás-paraszt állam szocializmust építő munkájának számos eredményeit. /mti/

19.12/a

- 36 -

bb 68. ünnepség szarvason bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából

vid lk szb fm

1964. október 7.

A szarvasi övönőképző intézetben - amely évek óta testvéri kapcsolatot tart a bulgáriai nevelőképző főiskolával - szerdán ünnepséget rendeztek bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. Dr. Tóth Lajos igazgató ünnepi beszédében méltatta a magyar-bulgár barátság jelentőségét, a bolgár népnek a szocialista építésben husz év alatt elért eredményeit.

Az ünnepségen megjelent és felvett rádióbotev, bulgária magyarországi nagykövetségének első titkára is. /mti/

bb 69. Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde című mesejátékával nyitotta meg kapuit a győri kiskaludgy színház

vid sze szb fm

1964. október 7.

Szerdán újra megnyitotta kapuit a győri kiskaludgy színház. Délután a színházban ünnepélyesen megemlékeztek a színházak államosításának 15. évfordulójáról. Szaló Lajos, a megyei tanács vb. elnökhelyettese kitüntetések és pénzjutalmat adott át azoknak a művészeknek, akik az államosítás óta egyfolytában a győri színház tagjai.

Este újjáalakított és megszépült nézőtér várta a diszeldadás résztvevőit. Az egymillió háromszázezer forintos költséggel felújított színházban elsőnek Vörösmarty Mihály: „Csongor és Tünde,” című mesejátékát adták elő. /mti/

19.15/a

- 37 -

bb 70. madách imre-émlékest az irodalmi színpadon

t s/gg szb im

1964. október 7.

a hazafias néppront budapesti bizottsága és az irodalmi színpad madách imre halálának 100. évfordulója alkalmából - szerdán este - madách-émlékest rendezett az irodalmi színpadon.

a műsort gyárfás miklós állította össze, az előadást kamarás gyula rendezte. részleteket adtak elő „az ember tragédiájá”, -ből, valamint „a civilizátor”, és a „mózes”, című színművekből.

a műsorban többek között közreműködött bessenyei ferenc, bara margit, tordy géza, szokolay ottó és harkányi ödön. /mti/

bb 71. kiállítás nyílt a vigszínházban

t s/sze szb sr

1964. október 7.

a német demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulója alkalmából szerdán a vigszínház épületében kiállítás nyílt az ndk színházi életéről. a tárlatot, amelyet a színháztudományi intézet, a kulturális kapcsolatok intézete, a vigszínház és a német demokratikus köztársaság művészeti akadémiaja közösen rendezett, dr. székely györgy, a színháztudományi intézet igazgatóhelyettese nyitotta meg. a megnyitó után ludwig hoffmann az ndk művészeti akadémiajának munkatársa, a kiállítás vezetője köszönetet mondott a magyar rendezőknek és a vigszínháznak.

a tablók áttekintést adnak az ndk mai színházi életéről, fényképeken és rajzokon bemutatják a színházak repertoár darabjainak dizájnait, jelmezeit és szereplőit.

a kiállítás megnyitóján résztvett a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete és a színháztudományi intézet több munkatársa. ott volt a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének több munkatársa is. /mti/

19.20/a

- 38 -

Me

bb 74. aláírták a magyar-lengyel gazdasági együttműködési bizottság 5. ülésének jegyzőkönyvét

t sl/tr-lm bs

1964. október 7.

a magyar-lengyel gazdasági együttműködési bizottság október 5-e és 7-e között tartotta 5. ülését budapestben. megtárgyalták az előző ülésen hozott határozatok végrehajtásának állását és javaslatokat dolgoztak ki a két ország közötti együttműködés további kiszélesítésére és elmélyítésére.

a bizottság 5. ülését megelőzően került sor a két ország tervező-szervei között az 1966-70. évi tervezézető tárgyalásokra.

a tárgyalások eredményeiről jegyzőkönyvek készültek. a bizottság 5. ülésének jegyzőkönyvét szerdán este írta alá apró antal, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese és dr. stefan jedrychowski, a lengyel állami tervhivatal elnöke, a két kormánybizottság vezetője. egyidejűleg jegyzőkönyv készült a két ország tervhivatalai közötti 1966-70. évi tervezézető tárgyalásokról is, amelyet dr. ajtai miklós, a magyar népköztársaság országos tervhivatalának elnöke és stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság állami tervhivatalának elnöke írt alá.

az aláírásoknál jelen volt jan kiljanczyk budapesti lengyel nagykövet is.

a tárgyalások a kgst alapelveinek megfelelően a kölcsönös előnyök messzemenő figyelembevételével, a baráti együttműködés szellemében folytak. /mti/

bb 73. időjárásjelentés

tr-lm bs

1964. október 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1964 október 7-én, szerdán este:

nyugat felől felhősödés

várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől felhősödés, hetenként, főleg észak-nyugaton esővel. mérséklet, majd megélénkülő déli-délnyugati, később nyugatira forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 16-21 fok között. /mti/

19.50/a

- 39 -

Me

bb 75. a bartók kamara-ciklus második hangversenye a zeneakadémián

t ol/lk szb fm

1964. október 8.

a budapesti zenei hetek alkalmából kedden este a zeneakadémián rendezték meg a bartók kamaraművekből összeállított ciklus második hangversenyét. az esten a többszörös nemzetközi díjnyertes bartók-kvartet tolmácsolta a nagy magyar zeneszerző 1. vonósnégyesét. kadosa páál kossuth-díjas zeneszerző, zongoraművész előadásában hangzott el négy darab a „gyermekeknek”, sorozatból és a „négy párbeszéd”, bartók: falun című ciklusának dalait sándor judit énekelte. a nagy tetszéssel fogadott műsor a contrasts-trióval zárult, amelynek előadásában közreműködött kovács béla, szücs mihály és petri endre. /mti/

--

bb 76. fogadás a lengyel küldöttség tiszteletére

t sl/tr szb bs

1964. október 7.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese a parlament delegációs termében szerdán este fogadást adott a magyar-lengyel gazdasági együttműködési bizottság 5. ülészaka alkalmából hazánkban tartózkodó lengyel küldöttség tiszteletére.

a fogadáson résztvett dr. stefan jedrychowski, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, az állami tervhivatal elnöke, a lengyel kormánybizottság vezetője. ott voltak a két kormánybizottság tagjai és szakértői. a fogadáson jelen volt dr. ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke és jan kiljanczyk budapesti lengyel nagykövet is. /mti/

--

20.15!/a

- 40 -

RE

bb 77. fogadás a német demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulója alkalmából

tt bc/tr szb bs

1964. október 7.

a német demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulója alkalmából wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete szerdán este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

a fogadáson megjelent káltai gyula, nemes dezső, rónai sándor, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, szurdi istván, az mszmp központi bizottságának titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke. résztvett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak több tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

--

bb 78. sorozatkezdő előadás a józsef attila szabadegyetemen

i tf/tr szb bs

1964. október 7.

szerdán este a kossuth klubban ünnepélyesen megindították a tit józsef attila szabadegyetem kibernetika a biológia és az orvostudomány szemszögéből-sorozatát, amelynek első előadását doromby endre, a tit budapesti szervezete kibernetikai szakcsoportjának vezetője tartotta kormányzástól a kibernetikáig címmel. az előadást dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és dr. hortobágyi tiber egyetemi tanár, a tit budapesti szervezetének elnöke egészítette ki felszólalásával. az előadáson megjelent ortutay gyula akadémikus, a tit elnöke és dr. zsebők zoltán kossuth-díjas egyetemi tanár is. /mti/

--

- v é g e -

n

21.25/a

- 41 -

RE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 169 400, 169 480

A szerkesztési és kiadási a vezetőgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 8.

bb 1. száz vagon alma a debreceni homokról

vid ká/sk szb ká

1964. október 8.

egy évtizeddel ezelőtt kezdték meg a debreceni állami gazdaság dolgozói a gyengén termő homokdombok betelepítését gyümölcs- és szőlővel. elsősorban almáskerteket alakítottak ki, de nagy területet foglal el a szilva és a málna is. az új telepítések sorra termőre fordulnak, s az idén már több mint 100 vagon almát szednek a homoki földekről. a központban most állították munkába a gyümölcsválogatót és osztályozót. /mti/

--

bb 2. elszaporodtak a törpeharcsák a duna holtágaiban

vid ká/sk szb ká

1964. október 8.

a duna tolna megyei szakaszán a holtágakban rengeteg az idén a törpeharcsa. az észak-amerikai eredetű rablóhalakból két-három mázsányit is zsákmányolnak egy-egy huzás alkalmából a tolnai béke tisz halászházai. az izletes husu, de az ivadékokra káros halak között bőven akad nagyon szép, 20-25 dekás példány is. a törpeharcsákat a környező piacokra szállítják, ahol szívesen vásárolják halászlé készítéséhez. /mti/

--

bb 3. jövőre több zöldséget, gyümölcsöt, tojást, tejet kap pest megyétől a főváros

vid gö szb ká

1964. október 8.

pest megye termelőszövetkezeteiben most készülnek az 1965. évi termelési előtervek. az új feladatok kijelölésénél fontos szempontként szerepel a főváros lakosságának ellátása. a tervek szerint az ideighez képest nem változik lényegesen a vetésszerkezet.

/folyt.köv./

-1-

Handwritten signature